

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Die Handschriften der Badischen Landesbibliothek in Karlsruhe

Die Reichenauer Handschriften - Die Pergamenthandschriften

Badische Landesbibliothek

Wiesbaden, 1970

Aug. perg. 217

[urn:nbn:de:bsz:31-8357](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-8357)

Uestita diuersis ... (90') ... Fiat nobis mane dies sextus; Explicit dies V; Incipit dies sextus;

Sextus iste est dies ... (114') ... et in omnia secula seculorum amen; ~

Explicit *sancti* Ambrosii de rerum principiis | dierum sex deo gracias amen = *cod. V' ed. C. Schenkl CSEL uol. XXXII 1 p. XXXVII 3—261.*

*pertine veni ad saluandum uos in | F dei gratia Romanorum rex
1 oben Maioris Augie Sancte Marie unten .liber Augie maioris.*

Schild Exameron Ambrosy de rerum principys | dierum sex super
Genesisim

*Vgl. Catalog Becker 15 S. 33 n. 20: 'Exameron III'. und cod. CXXV.
Holzdeckel mit gelblichem Leder überzogen; 1 Lederschließe mit
Metall beschlagen.*

+ **CCXVII.** 169 f. 241 × 167, s. IX ex.—X. Es sind zwei verschiedene Handschriften.

I. f. 1—67 (1 c., 41, 43 l.; f. 67 zu 2 c.; verbunden, die 2. und die 4. Lage haben ihren Platz gewechselt, die richtige Folierung steht unten.

f. 1—8 = 1 Quaternio I; 25—32 (alte Nummer 9—16) = 1 Quaternio; 17—24 = 1 Quaternio III; 9—16 (alte Nummer 25—32); f. 33—64 = 4 Quaternionen, wovon VI, VII, VIII bezeichnet; 65. 66. 67.

Iuueni libri euangeliorum IIII.

f. 1 Haec. hic. sunt. euangelia. quattuor. uersibus. G. Vetti Iuueni. ũc. presbiteri.

Inmortale nihil mundi conpage tenetur ... Dulcis Iordanis. ut Xp̄isto digna loquamur.

Explicit prefatio

Rex fuit Herodes Iudea in gente cruentus ... (10') ... Sana ministerium prebebat femina mensis.

*G Vetti Iuueni ug presbiteri liber primus explicit incipit secundus
Iamque dies prono decedens lumine pontum ... (20') ... Inde domum repetit serus turbasque. requirit.*

G Vetti siue Iuueni uc presbiteri liber II explicit incipit. III.

Fuderat in terras roseum iubar ignicomus sol ... (30) ... Paucorum felix hominum selectio fiet

G. Vetti Aquilini siue Iuueni. ug. presbiteri liber IIII incipit

Talia dicentem confestim factio frendens ... (40) ... Aeternam capiat diuina In secula uitam

.G. Vetti. (*von der Hand der Glossen: Per dominum lucisque Xpistum qui in secula regnat*) Aquilini. siue. Iuueni. presbiteri euangeliorum liber IIII. explicit; = *Iuueni libri I—IIII ed. Huemer CSEL XXIV p. 1—146, cf. p. XXIX.*

Mit Glossen, auch althochdeutschen, bei Steinmeyer-Sievers Bd. II (1882) n. DCCXXI. S. 349.

Fünf Zeilen leer.

Sedulius.

Domino meo *sancto* ac uenerabili patre Macedonio presbitero. Sedulius in Xpisto salutem.

Priusquam me uenerabilis pater ... (41) ... *per omnia secula seculorum amen ed. Huemer CSEL X p. 1—13.*

Hoc opus Sedulius inter chartulas dispersum reliquit quod re//collectum adunatum atque ad omnem elegantiam diulgatum est a Turcio Rufio Asterio Quinto $\bar{v}c$ exconsule ordinario atque patricio.

Sume sacer meritis ueracis dicta poete ... (42) ... Plus tamen ad meritum est si uiget oro tuo., = *Anth. Lat. n. 491 Riese, Huemer p. 307.*

Sedulius Machedonio epistula premissa presbitero XVI dehinc uersuum prologo lecturos inuitans paupertatem exilis ingenii olerum comparat uilitati. Ex cuius carmine de singulis utriusque testamenti miraculis haec *sunt* capita prenotata *cf. Huemer praef. p. XI.*

Capitula libri primi:~

I Praefatione gentiles arguit hortaturque conuerti ... (43) ... incipit liber tertius eiusdem operis'

I. De id quod propinquante pasca ... (43) ... XXXV ... scribere maluerunt = *ed. Huemer p. 147—154.*

Illi autem letis cernentes; Incipit uersus Bellesarii scolastici

Sedulius Xpisti miracula uersibus edenS ... Semotis cunctis modicis saturauit ab hesciS. = *Riese, Anth. Lat. 492. Huemer p. 307—308.*

Sedulius domini per culta noualia pergenS ... (44) ... Stabunt b(für h)i garrula dicti testudine uersuS *ed. Riese, Anth. Lat. 493. Huemer p. 309—310.*

Incipit praefatio paschalis carminis:

Paschales quicumque dapes conuiua requiris., ... Rubra quod adpositum testa ministrat holus.

Explicit praefatio = *ed. Huemer p. 14—15.*

Fünf Zeilen leer, dann Sedulius uersificus primo laicus in Italia philosophiam didicit postea cum aliis metricum eroicum Macedonio con-

salutante docuit in Achaia libros suos scripsit tempore Valentiniani et Theodosii.

Zwei Zeilen leer, dann Iuencus nobilissimi generis Hispanus presbiter quattuor euangelia exametris uer(b)sibus uerbum ad uerbum transferens quattuor libros composuit et nullo eodem metro ad sacramentorum ordinem pertinentia floruit sub Constantino principi. = *Hieronymus de uiris illustribus cap. 84.*

Unten am Rande Cinifo. iuuenis. Sostrata uxor. Ienica. anus. Ieta. scurl. De his diē.//////// | Inni amaui

Mit Scholien und Glossen.

44' Incipit liber primus.

Cum sua gentiles studeant figmenta poetę ... (48') ... Portantes nostros Xpisto ueniente maniplos

(Explicit liber. I. *ausradiert*) incipit de nouo testamento

Expulerat primogenitum seuissimus anguis ... (52) ... Ora lupi uitaque frui per pascua Xpisti;

Explicit liber. I. incipit liber. II.

Prima suae dominus thalamis dignatus adesse ... (56) ... Et speciale bonum cum sit generale. reuoluam, *Dann zwei Zeilen mit Scholien.*

Iam placidas Iordanis item (trans *ausradiert*) trans gressus harenas ... (60) ... Qui regit etherum princeps in principe regnum = IV 1—308.

Explicit paschalis carminis liber secundus | incipit paschalis carminis liber. III.

Has inter uirtutis opes. iam proxima paschae ... (65) ... Sufficeret densos per ta^{nta(2)} uolumina libros, Explicit liber V^{III(2)} Sedulii. opus paschale deo gratias amen (V 1—438), = ed. Huemer p. 16—146. mit *Scholien und Glossen, auch althochdeutschen, ed. A. Holtzmann, Germania XI S. 65. Steinmeyer-Sievers II (1882) n. DCCCXLV S. 620.*

Sedulii hymni.

65' Cantemus socii domino. cantemus honorem ... (66') ... Cum sancto spiritu gloria magna patri. = *Chevalier, Rep. 2596, ed. Huemer p. 155—162.*

67 Incipit. ymnus. Sedulii

A solis ortus cardine et usque terrę limitem | Xpistum canamus principem ... (67') ... Calcavit unicus dei (*dieser Vers als Federprobe mehrfach wiederholt; der letzte Vers Seseque caelis reddidit scheint zu fehlen*) = *Chevalier 25, ed. Huemer p. 163—168.*

Federzeichnung; Federproben, wie conuexa ymnus uen | conuexa
ymna ymnus ympius | Erhart rat rat hart | Uuipreht a mangna malitia///
1 liber Augie maioris.

Zwischen 66' und 67 ein Pergament-Falz { dalb̄r istum codicem
scripsit;

II. f. 68—169 (1 c., 27 l., und f. 116 (alt 92)^r 26 l.) 130 (alt 122)^r
—137 (alt 129)^v 28 l.) stark verbunden.

f. 68—75 = 1 Quaternio a; 76. 77. 78 | 81. 82. 83 b; 106—129

= 3 Quaternionen [f—h]; 146—161 = 2 Quaternionen [l], m; 130—
137 = 1 Quaternio [i]; 162—169 = 1 Quaternio [n]; 79 | 80 gehört
in Quaternio b; 90. 91. x. 92.^m93 | 94. x x | 95.^r96. 97 d; 98—105 =

1 Quaternio [e]; x. 84. 85. 86 | 87. 88. 89. x [c]; 138—145 = 1 Quaternio [k].

Iuuencus

68 [oben s. XIV: O¹⁰ Juuencius // Ewangelia metricè composita]

hic hic sunt euangelia IIII uersibus | G Vetti Aquilini Iuueni ue
presbiteri

Immortale mihi mundi conpage tenetur ... (68') ... Dulcis Ior-
danis. ut Xpisto digna loquamur.

Explicit prę | Iuuen^s nobilissimi generis Hispanus presbiter. IIII.^{or}
euangelia exaetris uersibus pene ad uerbum transferens. IIII. libros
composuit et nonnulla. eodem metro ad sacramentorum ordinem per-
tenentia floruit sub Constantino principe ut Hieronimus presbiter de
eo scripsit; ed. Huemer p. 1—2.

Rex fuit Herodes Iudea in gente cruentus ... (83') ... Sana mi-
nisterium præbēbat femina^{his} mensis.

G. Vetti. Iuueni. presbyteri. euangeliorum. liber. explicit

Incipit. liber. II.

Iamque dies prono decidens lumine pontum ... (83') ... Per patris
altithroni nomen sublime rogamus. = Iuu. eu. I 1—II 62.

* * * fehlt 1 Blatt

84 Uidit et elegit comitem te spiritus auctor ... (89') ... Non
geminas uestes nec plantis tegmina bina = II 117—443.

* * * fehlt 1 Blatt

90 Non ego nunc pacem terris inmittere ueni ... (96) ... Inde domum repetit serus. turbasque reliquit

G. Vetti. Aquilini. siue Iuueni. uc. presbyteri. euangeliorum. liber II explicit. incipit. III.

Fu^derat in terras. roseum iubar ignicomus sol .. (110) ... Paucorum felix hominum selectio fiet.

.G. Vetti. Aquilini. siue Iuueni. presbyteri. euangeliorum liber. III. explicit

110' Incipit liber quartus

Talia dicentem confestim factio frendens ... (125') ... Aeternam capiat diuina in saecula uitam. (*darüber* Per dominum nostrum Ihesum ^{lucis} Xpistum qui in saecula regnat.)

G. Vetti. Aquilini. siue. Iuueni pr^{es}biteri. euangeliorum liber. IIII. explicit feliciter amen = *eu. 2, 498—4, 812. cf. Huemer p. XXIX.*

Sedulii opus paschale (*ohne den Brief*).

Incipit. liber. uc. Sedulii opus pascale

Incipit praefatio paschalis carminis;

Pascales quicumque dapes conuiuia requiris ... Rubra quod ad positum testa ministrat holus. = *praef. ed. Huemer p. 14—15.*

126 Incipit paschalis carminis liber primus de singulis utriusque testamenti miraculis.

Cum sua gentiles studeant figmenta poetae ... (132) ... Portantes nostros Xpisto ueniente miniplos.

Explicit liber. I. incipit. de nouo testamento.

Expulerat primo genitum seuissimus anguis ... (137') ... Ora lupi uitaeque frui per pasqua Xpisti.

Explicit liber. II. Incipit. liber. III

138 Prima suae dominus thalamis dignatus adesse ... (144) ... Et speciale bonum cum sit generale uoluam.

Explicit liber. III. incipit IIII/////

Iam placidas Iordanis item transgressus harenas ... (149') ... Qui regit aetherium princeps in principe regnum.

Explicit liber IIII. incipit (*andere Hand*: paschal carminis lib III)

Has inter uirtutes opes iam proxima pasche ... (157') ... Sufficeret densos per tanta uolumina libros.

Explicit liber[. III. 2. Hand] Sedulii. opus pascale = *ed. Huemer p. 16—146. Mit Glossen bei Holtzmann, Germ. XI 65. Steinmeyer II n. DCCCXLI S. 618. Vgl. IV (1898) S. 407.*

158 Incipit liber cento Probe

Romuli ductor clara lux altera solis ... Accipiat doceat suos augusta propago.

Explicit. praefatio. incipit. liber. eiusdem.

Iamdudum temerasse duces pia foedera pacis ... (169') ... Tum caput obscura nitidum ferrugine textit. = *ed. Schenkl CSEL XVI p. 568—606 cf. p. 520, in dieser Reihenfolge: 1—20. 100—137. 61—99. 21—60. 217—257. 177—216. 138—175. 258—338. 419—456. 377—418. 339—376. 357 (jetzt 568)—577 (559). 497—536 (567). 457—496. 578 (560)—637. Außerdem fehlen V. 176. 227. 292. 293. 327. 552 (534). Der Codex ist, wie sein Bruder Turicensis bibl. urb. C. 68 (384, aus St. Gallen) s. X in., aus einer Hs. abgeschrieben, wo die Blätter in Unordnung gekommen waren.*

163 oben O Christi pietas omni prosequenda mit Neumen.

Schild 4or ewangelia metrica composita a Iuenco presbitero Opus pascale Sedulij Iterum 4or ewan(g)elia Iuencij metrica composita Holzdeckel mit grauem Leder überzogen; zwei Lederspangen.

+ **CCXVIII.** 202 f. (244 × 197) 1—199' (2 c., 26 l.) s. IX/X; 200^r—202^r (1 c., 34. 37. 40. 30 l.), s. XII.

f. 1—192 = 24 Quaternionen;

193. 194. 195. 196 | 197. 198. 199. 200 | 201. 202.

f. 1'1 Hic continentur opuscula Hieronimi quaestionum liber. I. Locorum liber. I. De interpretationibus Hebraicorum nominum liber. I. Item eiusdem ad Pamachium de optimo genere interpretandi liber. I. Item Heucherii de interpretationibus Hebraicorum nominum. seu instructionum siue quaestionum lib. III.

Hieronymus.

2, 1 Incipit liber quaestionum beati Hieronimi presbiteri sed primo prologus

Qui in principiis librorum debebam secuturi operis augmenta proponere ... (41, 2) ... uiuant de altari = *Hieronimi Hebraicae quaestiones in Genesim, opp. t. III c. 301—380.*

41'1 Incipit liber II locorum et nominum

Eusebius qui a beato Pamphilo ... (82, 2) ... iuxta fontem Rogel

Explicit locorum liber = *Hier. de situ et nominibus locorum Hebr., t. III c. 121—290. Klostermann (1904) S. 3—(95, 6) 177, 21.*